

Д-р Йордан Баев е доцент по съвременна история и по военнополитически проблеми на сигурността във Военна академия „Г. С. Раковски“. Има близо 250 научни и научнопопулярни публикации в над 20 държави от Европа, Северна и Южна Америка и Азия по проблемите на политическата, военната, дипломатическата и разузнавателната история, история на организацията за европейска и евроатлантическа сигурност, гражданско-военни отношения и международни мироподдържащи операции.

Публикуваните в този труд нови знания и професионализъмът, с който са получени, го нареждат до най-добрите съвременни монографии за НАТО, Варшавския договор и Студената война. Няма съмнение, че талантливото представление от автора разказ за историята на двата пакта ще предизвика интереса и на широката читателска публика, която ще има възможността да открие, че за много неща от близкото минало е невярно и неточно осведомена.

Проф. д.н. Цветан Семерджиев

Човечеството непрекъснато се оглежда назад, за да търси в миналото отговорите за своето бъдеще. Книгата на Йордан Баев за пореден път доказва, че винаги има нещо ново, което осмисля и прави по-ясни личностите, проблемите и събитията от динамичните и бурни години на двуполюсното противопоставяне. Авторът прави интересни разкрития, обобщавайки в труда си своите 20-годишни изследвания на архивите в 12 държави. Това е книга, която си заслужава да бъде прочетена.

Проф. д.н. Нина Дюлгерова

„Студена война“ е безпрецедентно название на един продължителен и особен период от съвременната световна история. В тази война противниците не бяха само злодеи или само рицари. Разграничението между тях днес не може да бъде трасирано само поради резултатите от нея. Именно поради това, темата за тази война е много труден проблем за сериозен научен анализ. Йордан Баев е приел това предизвикателство. Той изследва на широк план една от най-невралгичните точки в параметрите на Студената война - Балканите, поставени в общия контекст на процес, който засягаше дори и онези, които условно не участваха пряко в него.

Дали понятието всеобща сигурност ще се окаже толкова мобилно колкото и увереността, че най-сетне я имаме. На този въпрос отговаря Йордан Баев с една академична акуратност и отлична документална и библиографска информираност. Онова, което се е случило в недалечното минало, все още изльчва пулсации, чиито произход би следвало да разбираме. Затова непременно прочетете тази книга. В нея ще видите обобщения и детайли, които сте си въобразявали че познавате!

Проф. д.н. Андрей Панев

Системата за европейска сигурност
и Балканите в годините на Студената война

ЙОРДАН БАЕВ

Системата за европейска сигурност и Балканите в годините на Студената война

издателство
Дамян Яков

EUROPEAN SECURITY SYSTEM AND THE BALKANS IN THE COLD WAR YEARS

Jordan Baev

CONTENTS

Introduction	9
Chapter I	
Regional security structures in Europe after World War II	29
1. The Balkans and division of Europe	29
<i>The Percentage agreement; South Slav federation; Truman doctrine</i>	
2. The Western Union: from Brussels to Washington treaties	45
<i>A Balkan cause for the Western Union; The Brussels treaty; The birth of NATO</i>	
3. The Atlantic solidarity	53
<i>NATO organizational establishment; First Alliance enlargement: the Balkans; European defense community; The Molotov plan; NATO strategic views on South East Europe</i>	
4. The Soviet model of a regional security system	78
<i>The origins of the East European defense system; Warsaw Pact organizational establishment; East European bloc doctrinal views; The Crimean meetings; The Bulgarian strategic defense management</i>	
5. The Balkan pact: un unthinkable union during the Cold War era	118
<i>A possible neutrality during the bipolar model; A war against Yugoslavia?; Yugoslavia in NATO?; The Balkan pact; Non-aligned Yugoslavia</i>	
Chapter II	
From confrontation to détente and dialogue	143
1. Inter-bloc confrontation in a peace time	143
<i>NATO scenarios for nuclear wars; Warsaw Pact scenarios for nuclear wars; Western intelligence estimates on the Warsaw Pact; East European intelligence estimates on NATO</i>	
2. Intra-bloc crises	173
<i>The Warsaw Pact political crises in 1956; Poland – the first dissident; Albanian and Romanian cases; The intervention in Czechoslovakia; The Warsaw Pact military interference in the Balkans?; First internal crises in NATO; Gen. de Gaulle and the French position; The Cyprus crisis and the Greek-Turkish relations</i>	
3. The origins of the détente and the European dialogue	219
<i>Nuclear proliferation in Europe; Nuclear free zones initiatives; Toward the European security conference</i>	

Chapter III	
The Helsinki process for European security (1979-1989)	245
1. Preliminary preparation for the CSCE	246
<i>The Warsaw Pact internal differences; Bilateral consultations acceleration; The German issue; European political cooperation and the EEC-CMEA relations; From bilateral to multilateral negotiations; The Yugoslav factor</i>	
2. CSCE sessions in Helsinki and Geneva: phases, positions, results.....	277
<i>Preliminary phase; First phase; Second phase; Third phase</i>	
3. The MBFR negotiations in Vienna	298
<i>Preliminary discussions outside the CSCE; The Vienna negotiations development</i>	
4. The Belgrade follow-up meeting: a failure or new start	309
<i>Eastern Europe after Helsinki; A new USA policy; The Belgrade CSCE follow-up meeting; Initiatives for multilateral cooperation in the Balkans</i>	
Chapter IV	
The European security process and the Cold War end	331
1. The last confrontation wave	332
<i>The euromissiles in Western Europe; The European pillar; The Polish crisis and the Warsaw Pact; The Madrid CSCE follow-up meeting</i>	
2. The Soviet policy in Eastern Europe	361
<i>The beginning of the change; The new Gorbachev's course and the Warsaw Pact reforms attempt; The Warsaw Pact dissolution</i>	
3. The landmark of the European security negotiations	380
<i>The Stockholm negotiations; From Reykjavik to Malta; The Vienna negotiations; The Paris charter and a new security architecture in Europe</i>	
4. A transition to multilateral cooperation in the Balkans	416
<i>The Greek-Turkish relations and NATO; The Bulgarian-Turkish relations and the Warsaw Pact; Multilateral cooperation; NATO and the rise of the Yugo-crisis</i>	
Conclusion	433
Abbreviations	437
Sources and Bibliography	440
<u>Review: Prof. Dr.Sc. Tsvetan Semerdjiev,</u>	
The Warsaw Pact and NATO:	
the two bipolar nucleus parts of the Cold War reactor.....	461